

Контактна особа: Мирослава Андрущенко
andrushchenko@aid alliance.org.ua
тел. (044) 490 54 85 (доб. 229),
(095) 271 09 37

ПРЕС-РЕЛІЗ

Лікування гепатиту С в Україні: крок уперед чи біг на місці?

28 липня 2016 року Альянс громадського здоров'я (Альянс) спільно з партнерськими організаціями провів традиційну всеукраїнську інформаційно-просвітницьку акцію в рамках кампанії «Вимагаємо лікування!» у всіх областях України. Головним мотивом цьогорічної акції стала вимога ефективного лікування препаратами прямої противірусної дії.

У прес-брифінгу з нагоди всеукраїнської акції у м. Києві взяли участь:

- Виконавчий директор Альянсу громадського здоров'я **Андрій Клепиков**.
- Головний позаштатний інфекціоніст Міністерства охорони здоров'я України (МОЗ), завідувача кафедрою інфекційних хвороб Національного медичного університету імені О. Богомольця, доктор медичних наук, професор **Ольга Голубовська**.
- Представник Бюро Всесвітньої Організації Охорони здоров'я (ВООЗ) в Україні.
- Виконуючий обов'язки директора Департаменту охорони здоров'я Київської міської державної адміністрації **Дмитро Турчак**.
- Пацієнти, хворі на гепатит С, які на даний час завершили лікування чи ще чекають його.
- Активісти та небайдужі громадяни.

Проблема епідемії гепатиту С у світі стає все масштабнішою. «Щороку в День боротьби з вірусними гепатитами ми говоримо про загострення епідемії. За оцінками експертів рівень інфікування в Україні може досягати 9% (серед осіб старших 15 років), а це майже 4 мільйони громадян. Ми досі не знаємо точну кількість хворих, вона постійно зростає. За останні кілька років ми досягли значних зрушень: почали діагностувати та лікувати гепатит С як окреме захворювання, прийняли Державну програму з лікування гепатиту С, ми маємо досить прогресивний протокол лікування, в цьому році МОЗ вперше закуповує найсучасніші ліки для хворих на гепатит С, - розповідає **Ольга Голубовська** – Але на сьогоднішній день Державна програма з лікування гепатитів недофінансована більш ніж на 80%. Кількість ліків, що закуповуються, неспівмірна з потребами, адже на сьогоднішній день **лікування потребують щонайменше 90 000 людей**. При такому підході та рівні фінансування, епідемія росте - **гепатит С перетворюється на загрозу національній безпеці країни**, оскільки держава вимушена буде витратити величезні кошти на виплати з інвалідності та непрацездатності через наслідки захворювання».

Альянс залишається надійним партнером МОЗ у забезпеченні доступу до лікування гепатиту С в Україні. Ми одними з перших привернули увагу до проблеми гепатиту С в Україні, ініціювавши у 2012 році **адвокаційну кампанію «Вимагаємо лікування!»**, а потім запровадивши на базі 19 закладів охорони здоров'я **першу в Україні програму лікування** препаратом нового покоління – софосбувіром, який отримано на преференційних умовах. Станом на 01.07.2016 **лікуванням охоплено 1092 хворих** на гепатит С, з них майже 600 осіб завершили курс лікування, **у 93% пролікованих вірус не визначається – це найкращий на сьогоднішній день показник у лікуванні гепатиту С в Україні** (попередні схеми лікування давали не більше 50% успіху). І це при тому, що Альянсу вдалося закупити препарат за найнижчою на той час ціною для України і що ми взяли за лікування найскладніших пацієнтів – з ко-інфекціями ВІЛ, споживачів наркотиків тощо. Загалом програмою планується охопити 1800 осіб. Кожне з 1000 врятованих життів – гордість всієї команди Альянсу, всіх залучених лікарів, медичних та соціальних працівників, але ми не зупиняємось, концентруючись на комплексному вирішенні проблеми гепатиту в Україні.

Сучасні моделі діагностики та лікування гепатиту С серед уразливих груп, які впроваджує Альянс, мають поширюватись на загальнонаціональному рівні з метою ефективною відповіді на

масштабну епідемію в Україні. Враховуючи успіх проекту лікування та завдяки адвокаційній діяльності Альянсу МОЗ переглянув протокол лікування гепатиту С, включивши до нього, а також до номенклатури лікарських засобів для закупівлі за кошти державного та обласних бюджетів препарати прямої противірусної дії. Це – суттєвий крок вперед, адже це більша ефективність лікування, дешевша ціна, менший термін лікування і менша кількість протипоказань. Зараз ми співпрацюємо з МОЗ щодо підготовки нової державної програми на період 2017-2021 рр, яка має врахувати всі нинішні «білі плями» щодо гепатитів, цілі Глобальної стратегії ВООЗ з подолання вірусних гепатитів та оновлені рекомендації ВООЗ з профілактики, скринінгу та лікування. Принципово важливим є забезпечення **адекватного фінансування нової програми та забезпечення лікуванням усіх, хто його потребує**. Зокрема, для цього Україна може використовувати гнучкі положення угоди ТРІПС¹, що дозволить закуповувати якісні генерики для збільшення доступу до лікування.

Але проблеми все ще залишаються. Софосбувір, який мав бути закуплений ще за кошти бюджету 2015 року, досі не надійшов в лікувальні заклади. Більшість лікувальних закладів МОЗ досі використовують малоефективні застарілі схеми лікування гепатиту С. Таке лікування через значний перелік протипоказань можливе для обмеженої кількості громадян. Про це, зокрема, говорив на прес-брифінгу і колишній учасник АТО Євген Гудилів який досі чекає на можливість отримання лікування новітніми препаратами, адже в його стані він не зможе вилікуватися без препаратів прямої противірусної дії (через політравми та контузію). **Учасники АТО – нова, малопомічена, але чисельна група ризику інфікування гепатитом С.**

Критичною залишається і діагностика гепатиту С. Тестування на гепатити не входить до обов'язкових медичних обстежень, тому більшість хворих дізнаються про захворювання на пізніх стадіях. З 2012 року Альянс провів 119 136 тестувань серед представників найуразливіших груп, а також щороку проводить кампанії з тестування загального населення, протестувавши понад 13,5 тис. громадян. **Безкоштовно пройти тест на гепатити можна було і під час цьогорічної акції.**

Зараз принциповим є забезпечення універсального доступу до лікування гепатиту С. *«Наша країна більше не може відповідати напівмірами на зростання епідемії гепатитів в Україні. Нам потрібен план ерадикації гепатиту С - повного позбавлення країни від цієї виліковної хвороби. Досвід Грузії яскраво демонструє, що це можливо тут і зараз. Наш власний досвід організації лікування гепатиту в Україні свідчить, що можна ефективно закуповувати найновіші ліки успішно лікувати найскладніших пацієнтів. Завдяки препаратам, які надав Альянс до медичних закладів, понад 1000 пацієнтів, приречених на смерть, вилікувались від складних форм гепатиту С. Ми закликаємо Президента України ініціювати впровадження плану ерадикації гепатиту С»,* - зазначив **Андрій Клепиков**, виконавчий директор Альянсу громадського здоров'я.

Альянс громадського здоров'я та партнерські організації закликають нове керівництво МОЗ, розпорядників державного та місцевих бюджетів ефективно використати створені важелі впливу (протоколи лікування, успішні моделі лікування, нові схеми закупівель) та зупинити епідемію гепатиту С на загальнонаціональному рівні, а також забезпечити конституційне право громадян на охорону здоров'я та медичну допомогу з боку держави!

***

У світі понад 150 млн. людей інфіковані гепатитом С, з них до 4 млн. хворих проживають в Україні. Більшість з них не знає про своє захворювання, оскільки у 80% випадків гострий період проходить без симптомів. Одним з пріоритетних напрямків нашої діяльності МБФ «Альянс громадського здоров'я» є боротьба з поширенням епідемії вірусного гепатиту С в Україні та забезпечення діагностики та лікування ВГС для уразливих груп населення. У 2012 році Альянс- Україна ініціював всеукраїнську кампанію «Вимагаємо лікування», основною метою якої є розширення доступу до діагностики та лікування вірусного гепатиту С в Україні. З 2015 році Центр кращих практик з питань ВІЛ/СНІДу, наркозалежності та гепатитів при Альянсі-Україна впроваджує глобальну кампанію «Об'єднатися та подолати гепатит С: знай, тестуй, лікуй».

<http://www.aph.org.ua/hepc/>

¹ **Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності** (англ. *Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights, TRIPS*) — міжнародна угода, що встановлює мінімальні стандарти для визнання та захисту основних об'єктів інтелектуальної власності.